

ADANET ve KALKINMA PARTİSİ TMMM Grup Başkanlığı
Tarih: 18-02-2003
Sayı: 193

10/92 - 1865

[Handwritten signature]

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yazımız ekindeki gerekçede belirtilen sebeplerden dolayı Anayasa'nın ve İçtüzüğü'nün ilgili maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 21.01.2003

Remzi Çetin
Konya Milletvekili
ve 20 Milletvekili

1. Remzi ÇETİN- Konya Mv.
2. Harun TÜFEKÇİ- Konya Mv.
3. Mehmet KURT- Samsun Mv.
4. Erdoğan ÖZEGEN- Niğde Mv.
5. Faruk KOCA- Ankara Mv.
6. Ali ÖĞÜTEN- Karabük Mv.
7. Kerim ÖZKUL- Konya Mv.
8. Hacı BİNER- Van Mv.
9. Cemal Yılmaz DEMİR- Samsun Mv.
10. Mehmet KILIÇ- Konya Mv.
11. Mahmut Uğur ÇETİN- Niğde Mv.
12. Muharrem CANDAN- Konya Mv.
13. Orhan ERDEM- Konya Mv.
14. Ali SEZAL- Kahramanmaraş Mv.
15. Murat YILMAZER- Kırıkkale Mv.
16. Mustafa ÖZTÜRK- Sinop Mv.
17. Abdullah Erdem CANTİMUR- Kütahya Mv.
18. Resul TOSUN - Tokat Mv.
19. Ayhan Zeynep TEKİN- Adana Mv.
20. Osman SEYFİ- Nevşehir Mv.
21. Reyhan BALANDI- Afyon Mv.

GEREKÇE

Zengin maden kaynakları sebebiyle Anadolu, tarih boyunca medeniyetin beşiği olmuştur.

Madencilik ve metalurji insan hayatını sürdürmenin vazgeçilmez unsuru olmuştur.

Madenler, yenilenebilen bir kaynak değil, aksine eksilebilen, hatta tamamen tükenebilen bir kaynaktır.

Bu nedenle madencilik politikalarının gelecek nesillerin haklarının da kollanarak tayin edilmesi gerekir.

Milli maden varlıklarımız gelecek için çok hayati bir öneme haizdir. Bu zenginliklerimizi gereği gibi işletemez, ileri teknolojiyi üretemezsek medeni dünyadaki gelişmeye ayak uyduramaz, medeniyetten söz etmeye de hakkımız kalmayabilir. Bu durumda maden varlıklarımız gelişmiş ülkelerin çıkarlarına göre hareket etmek zorunda kalır. Çünkü, dünyada üretilen hammaddelerin fiyatları üretici ülkeler değil, tüketen, bu alandalarda gerekli teknolojik bilgi birikimine sahip, sanayileşmiş ülkeler tarafından belirlenmektedir.

Güçlü hammadde kaynaklarına sahibiz. Bu zenginlikten azami fayda sağlama, daha yüksek katma değer sağlayacak nihai ürünler haline getirerek pazarlama imkanlarını geliştirmek gerekir.

Endüstriyel hammadde kaynakları olmaksızın sanayileşmek bu günkü dünya düzeninde imkansızdır. Dünya sanayiinin her gün artan oranda ihtiyaç duyduğu madenler bizim zenginlik kaynaklarımızdır. İnsanlarımızın refah düzeyini artıracak ve geleceğini sağlam temellere oturtacak bu varlıklarımızı iyi kullanmak ve yönetmek gerekir.

Bu doğal zenginliklerimizin en önemlilerinden birisi altın madenidir. Ancak, ülkemizde bu gün işletilen bir altın madeni yoktur. Sadece altın madenciliğindeki yöntemin aynısı kullanılarak Kütahya'da gümüş madeni işletilmektedir.

1985 yılında Maden Kanunu'nda yabancı sermayeli şirketlerin maden ruhsatı almasına imkan tanıyan değişiklik yapılmıştır. 20 kadar yabancı şirket altın madenciliğine yatırım yapmak üzere Türkiye'ye gelmiştir. Bu gün sadece üç yabancı şirket dışında diğerleri; bürokratik zorluklar, izin sürelerinin uzaması gibi sebeplerle Türkiye'den ayrılmışlardır.

Yabancı sermayeli şirketlerin ülkemizde altın madenciliğine yaptıkları arama yatırımları sonucunda, daha önceden bilinmeyen altın yatakları tesbit edilmiştir.

Bu gün itibariyle 7 adet altın projesi işletmeye hazır beklemektedir. Bu projelerde 260 ton altın rezervi tesbit edilmiştir. Parasal değeri 2.75 milyar dolardır. Ülke ekonomisine sağlayacağı katma değer 11 milyar dolardır. Altın projelerinin gerçekleştirilmemesi nedeniyle son 10-12 yılda ekonominin kaybı olarak ifade edilebilir.

Bu sektörde 1500 işçi çalışacaktır. Yan sanayilerde yaratılacak istihdam 21.000 kişi civarındadır.

Bilinen altın rezervi bir kaç yıl önce 60 ton civarında iken bu gün 4 misli artmış olması, Türkiye'nin işletilebilir altın rezervlerinin daha da yükselebileceğini göstermektedir.

Diğer önemli ve stratejik bir maden olan "Bor" gerek ham gerekse rafine olarak yaygın kullanım alanına sahip, katma değeri yüksek endüstriyel bir hammadDEDİR.

Dünyanın uzay çağı, elektronik ve bilgi çağını yaşamasında en yüksek katkı sağlayan hammaddelerin başında gelmektedir.

Dünya bor rezervinin % 70 i ülkemizde bulunmaktadır. Buna rağmen dünya üretiminin yaklaşık % 30 kadarı Türkiye'de yapılmaktadır. Öte yandan daha az rezerve sahip ABD'de ise dünya üretiminin % 93 ü yapılmakta, Türkiye'nin üç katı bir gelir sağlamaktadır. Sebebi ise Türkiye'deki kapasite düşüklüğü ve uluslararası pazarlama ve dağıtım ağının yetersizliğidir.

Türkiye'de 2,5 milyar ton bor bulunmakta olup bunun bu günkü değeri 1 trilyon dolardır.

Bir daha yerine koyamayacağımız bu yeraltı kaynağı Türkiye'nin coğrafi konumu kadar stratejiktir. Stratejik özelliği ise de kullanım alanlarından kaynaklanmaktadır.

Kullanım alanlarından sadece bir kaç şunlardır;

Uzay, havacılık, gaz tırbünleri, güneş pili, süper iletken, nükleer yakıt, fotoğrafçılık, deterjan, kağıt hamuru, tekstil... vb.

Gerek madenciliğin tümü, gerekse ekonomik ve stratejik öneme haiz altın ve bor madenleri için; rezerv geliştirme ve ciddi bir arama-tarama yapılması gerekmektedir. Bu konuda da AR-GE çalışmalarına gereken destek yapılmalı ve ileri teknoloji yakalanmalıdır.

21.Dönemde Maden Kaynaklarının Değerlendirilmesi ve Madencilik Sektörünün İçinde Bulunduğu Durum ile Bor ve Altın Madenlerini Araştırma Komisyonu 21 nci dönemde kurulmuş olup, çalışmalar yarım kalmıştır.

Yukarıda belirtilen hususlar ve geçen dönemde yarım kalan bir çalışmanın tamamlanması ve amacına ulaşması için bir Meclis Araştırmasının Yapılmasında fayda vardır.